

امير اهل سنت کان عورتن جي باري ۾ سوال

سنڌي

پيشڪش:

مجلس المدينة العلميه (دعوت اسلامي)

ترجمو:

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ڪتاب پڙهندڙ جي دعا

ديني ڪتاب يا اسلامي سبق پڙهڻ کان پھريان هيٺ ڏنل دعا پڙھي
چڏيو اِنْ شَاءَ اللہ جيڪو ڪجهہ پڙھندا ياد رھندو، دعا هي آھي:

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَاَنْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ
ترجمو: اي الله عَزَّوَجَلَّ اسان تي علم ۽ حڪمت جا دروازا کولي ڇڏ ۽ اسان تي
پنھنجي رحمت نازل فرما! اي عظمت ۽ بزرگي وارا!

(مستطرف ج ۱ ص ۴۰ دار الفڪر بيروت)

طالب غم
مدینہ
بقیع
و
مغفرت

(نوٽ: اول آخر ھڪ ھڪ ڀيرو درود شريف پڙھي ڇڏيو)

رسالي جو نالو: امير اھلسنت کان عورتن جي باري ۾ سوال

ڇاپو پھريون: ربيع الاول 1443 مطابق نومبر 2021

تعداد:

ڇاپيندڙ: مڪتبه المدینہ عالمي مدني مرکز فيضانِ مدینہ باب المدینہ ڪراچي

مدني التجا: ڪنھن کي بہ هي ڪتاب ڇاپڻ جي اجازت ناھي

ڪتاب خريد ڪندڙ توجھہ فرمائڻ

ڪتاب جي ڇپائي ۾ ڪا وڏي خرابي ھجي يا صفحا گھٽ ھجن يا بائبنڊنگ
۾ اڳتي پوئتي ٿي ويا ھجن تہ مڪتبه المدینہ سان رابطو فرمايو.

شيخ طريقت، امير اهل سنت، بانيء دعوت اسلامي، حضرت علامہ
دَامَتْ بَرَکَاتُہُمْ اَلْعَالِیَہ

مولانا ابو بلال محمد الیاس عطار قادري رضوي

جو اردو زبان ۾ رسالو

امير اهل سنت کان عورتن جي باري ۾ سوال

پيشڪش

اسلامڪ ريسرچ سينٽر المدينه العلميه (دعوت اسلامي)

ترجمو

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي)

هن رسالي جو آسان سنڌي زبان ۾ ترجمي ڪرڻ جي وس آهر ڪوشش
ڪئي آهي. جيڪڏهن ترجمي يا ڪمپوزنگ ۾ ڪٿي ڪا ڪمي
بيشي نظر اچي ته ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ کي آگاه ڪري ثواب جا حقدار
بڻجو.

رابطي جي لاءِ:

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي) عالمي مدني مرڪز فيضان مدينه
محلہ سوداگران پراڻي سبزي منڊي باب المدينه ڪراچي

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: ✉ translation@dawateislami.net

فهرست

امير اهل سنت کان عورتن جي باري ۾ سوال 1

- 1 امير اهل سنت جي جانشين جي دعا:
- 1 درود پاڪ جي فضيلت
- 2 غير محرم سان ڀاءُ پيڻ جو رشتو ٺاهڻ ڪيئن آهي؟
- 3 اسلامي پيڻن جو (WhatsApp) استعمال ڪرڻ ڪيئن آهي؟
- 4 ٻارڙيءَ جو ”عجوه“ نالو رکڻ ڪيئن آهي؟
- 5 گهوٽ ۽ ڪنوار جو هڪٻئي جا تحفا استعمال ڪرڻ ڪيئن آهي؟
- 5 مڙس ۽ زال هڪٻئي سان حُسنِ ظن رکڻ
- 9 پنهنجي زال سان سنو سلوڪ ڪريو
- 10 ڇا طلاق جو سوچڻ سان طلاق ٿي ويندي آهي؟
- 10 شاديءَ کانپوءِ مڙس جو نالو پنهنجي نالي سان لڳائڻ ڪيئن آهي؟
- 11 ميڪ اپ ٿيل هجي ته وضو ٿي ويندو آهي؟
- 11 ڇا گهر جون ڳالهيون ٻين کي ٻڌائڻ گهرجن؟
- 13 عورتن کي ڊوڙڻ جو حڪم نه ڏيڻ ۾ حڪمت
- 14 اسلامي پيڻن کي پنهنجي ID ٺاهڻ ڪيئن آهي؟
- 16 دُعاءِ عطار:
- 16 مدني مُنين جو ”شُڪريه“ نالو رکڻ ڪيئن آهي؟
- 17 اُم المؤمنين جو بي مثال پردو
- 18 ڇا زال مڙس جنت ۾ گذرهندي؟
- 18 ”10 بيبي جي ڪهاڻي“ جي شرعي حيثيت

20 ڇا عورت پنهنجي مڙس جي اجازت کان بغير گهر مان نڪري سگهي ٿي؟ ...

21 عورت جي اک ٽڙڪڻ مان فال وٺڻ ڪيئن آهي؟

21 گهوت ڪنوار جي پيسا وٺڻ جي جائز ۽ ناجائز صورت

22 نامحرم جي بچ ۽ سلام جو جواب ڏيڻ جون صورتون

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَتَابَعْتُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هي رسالو امير اهل سنت **دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه** کان ڪيل سوالن ۽ انهن جي جوابن تي مشتمل آهي

امير اهل سنت کان عورتن جي باري ۾ سوال

امير اهل سنت جي جانشين جي دعا:

اي الله پاڪ! جيڪو به مڪمل رسالو ”امير اهل سنت کان عورتن جي باري ۾ سوال“ پڙهي يا ٻڌي وٺي، ان کي پنهنجي گهر جي عورتن کي شريعت جي دائري ۾ رهندي ديني حڪمن تي عمل ڪرائڻ جي توفيق عطا فرما.

اٰمِيْن بِجَاهِ خَاتِمِ النَّبِيِّينَ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

دروود پاڪ جي فضيلت

حضرت سيدنا سفيان بن عيينه **رَضِيَ اللهُ عَنْهُ** فرمائن ٿا ته: منهنجو هڪ اسلامي ڀاءُ هو، سندس وفات کان پوءِ مون هن کي خواب ۾ ڏسي پڇيو: **مَا فَعَلَ اللهُ بِكَ؟** يعني الله پاڪ اوهان سان ڪهڙو معاملو فرمايو؟ جواب ڏنائين: الله پاڪ مون کي معاف ڪري ڇڏيو. مون پڇيو: ڪهڙي عمل جي سبب؟ چوڻ لڳو: مان حديث لکندو هئس. جڏهن به شاھِ خير الانعام **عليه الصلوة والسلام** جو ذڪر خير ايندو هو ته مان ثواب جي نيت سان ”**صَلَّى اللهُ**

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ“ لکنڊو هئس. انهيءَ عمل جي برکت سان منهنجي مغفرت ٿي

وئي. (القول البديع، ص 463)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّد

غير محرم سان ڀاءُ پيٽ جو رشتو ٺاهڻ ڪيئن آهي؟

سوال: غير محرم سان زباني چيل ڀاءُ پيٽ وارو رشتو تمام جلدي قائم ٿي ويندو آهي. جيڪڏهن اصلاح جي نيت سان سمجهايو وڃي ته اهڙو (رشتو قائم) ڪرڻ مناسب ناهي ته جواب ملندو آهي هي ته منهنجي پٽ وانگر آهي يا هي ته منهنجي ڀاءُ وانگر آهي. ڇا اسلام ۾ اهڙي طرح ڪنهن غير محرم سان ڀاءُ پيٽ جو رشتو ٺاهڻ جائز آهي؟

جواب: غير محرم کي ڀاءُ يا پيٽ ٺاهڻ جي ضرورت ناهي، قرآن ڪريم پهرين ئي ناهي ڇڏيو آهي. جيئن ارشاد ٿئي ٿو:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

ترجمو ڪنز العرفان: ”مسلمان ته صرف ڀائر آهن“ (پ 26، الحجرات: 10)

ته ايئن هر مسلمان عورت مسلمان مرد جي پيٽ آهي. پر جيئن ته نا محرم آهي ان لاءِ پردو فرض رهندو. (فتاويٰ رضويه، 240/22 ماخوذا) ۽ جيڪڏهن زباني چيل ڀاءُ پيٽ بڻجي به ويا تڏهن به پردو ختم نه ٿيندو. زباني چيل ڀاءُ پيٽ بڻائڻ جو نقصان اهو ٿيندو ته بي تڪلفي ۽ بد نگاهي وڌندي ۽ ”نه ٿيڻ وارو ٿي ويندو.“ عورت جي لاءِ قرآن پاڪ ۾ اهو حڪم آهي ته هوءَ ڪنهن غير مرد سان اهڙي نرمي ۽ لچڪيدار انداز سان گفتگو نه ڪري جنهن سان دل جو مريض ۽ گندي ذهن وارو

لالچ ڪري! ان ڪري عورت کي گهرجي ته ڪنهن غير مرد سان ڳالهائڻو پوي ته اهڙو آواز رکي جيڪو نرم ۽ لچڪيدار نه هجي بلڪ تمام سادو ۽ نارمل هجي. نه مسڪرائي، نه کلي ۽ نه اهڙي لغت ڏي جنهن سان سامهون وارو آزمائش ۾ مبتلا ٿئي. البت انداز اهڙو نه هجي جو سامهون وارو ماڻهو ڪاوڙجي جهڳڙو ڪرڻ لڳي. هاڻي ته پياري وطن پاڪستان ۾ به حالات تمام خراب آهن. ڪنهن نامحرم کي چاچي (Aunty) ڪنهن کي چاچو (Uncle) ۽ ڪنهن کي Sister (يعني پيڻ) بڻائي رکيو آهي. شايد ئي ڪو گهر هوندو جتي شرعي پردو هجي. ڏير ۽ پاڇائي هر جڳهه ”ننڍي پاءُ ۽ وڏي پيڻ“ جي نالي سان رهي رهيا هوندا آهن. ساڳيءَ طرح، پيڻو پيڻي ۽ زال جي پيڻ جي وچ ۾ به پردو ناهي هوندو. هڪ ئي دفتر ۽ فيڪٽري ۾ He ۽ She (يعني مرد ۽ عورت) جمع هوندا آهن ۽ بي پرده گڏجي ڪم ڪري رهيا هوندا آهن. هاڻي ته Sales Girls (يعني شيون وڪڻندڙ ملازمت ڪرڻ واريون عورتون) به اچي ويون آهن ۽ بسن ۾ ڪنڊيڪٽر (Conductor) جي طور تي عورتون ڪم ڪرڻ لڳيون آهن. الله پاڪ حفظ و امان ۾ رکي.

(ملفوظات اميراهلسنت، قسط: 102)

اسلامي پيڻن جو (WhatsApp) استعمال ڪرڻ ڪيئن آهي؟

سوال: ڇا اسلامي پيڻون مدني ڪمن جي خاطر رابطي لاءِ (WhatsApp) تي آواز جي ذريعي پيغام موڪلي سگهن ٿيون؟

... إِنَّ اتَّقِيَتَن فَلَاحَ تَخْصَعْنَ بِالنَّوَلِ فَيَطْمَعُ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٣٢﴾ (پ 22، الاحزاب : 32)

ترجمو ڪنزالعرفان: جيڪڏهن توهان الله کان ڊڄو ٿيون ته ڳالهائڻ ۾ اهڙي نرمي نه ڪيو جو دل جو مريض ماڻهو ڪجهه لالچ ڪري ۽ توهان چڱي ڳالهه چئو.

جواب: اسلامي پينرون ضرورت طور رابطي جي لاءِ (Message) جو استعمال ڪن. مدني مرڪز جي طرفان ڪنهن به اسلامي پيڻ کي (WhatsApp) تي آواز ذريعي پيغام (Audio Message) موڪلڻ جي اجازت ناهي. ايسيتائين جو جيڪڏهن سامهون واري به اسلامي پيڻ هجي تڏهن به پنهنجي آواز ۾ پيغام رڪارڊ ڪري نه موڪلي. ان ڪري جو هتي اهو انديشو موجود آهي ته هن اسلامي پيڻ جي گهر جي مردن تائين اهو آواز پهچي سگهي ٿو. اسلامي پينرن کي ته هونئن به سوشل ميڊيا کان پري ئي رهڻ گهرجي، بلڪه اسلامي پائر به ضرورت جي مطابق ۽ محتاط انداز ۾ ئي استعمال ڪن. ان ڪري جو سوشل ميڊيا جي ذريعي وڏن وڏن پرديدارن جا پرڌا ظاهر ٿي ويندا آهن. ڪوئي معزز ماڻهو پنهنجي ذاتي محفل ۾ خوش طبعي طور يا ايئن ئي ڪا ڳالهه چوندو آهي پر سوشل ميڊيا تي اچڻ کانپوءِ اها ئي معمولي ڳالهه طوفان جو رخ اختيار ڪري وڻندي آهي ۽ پوءِ اهو عزت دار پنهنجي عزت خراب ٿيندي ڏسي حيران ٿي ويندو آهي ۽ ڪجهه به ناهي ڪري سگهندو. بهرحال هر ڪنهن کي هر ڳالهه سوچي سمجهي ڪرڻ گهرجي، ڇو ته پلي سوشل ميڊيا تي ڪا رڪارڊنگ نه به ٿئي تڏهن به به معصوم ملائڪ ڪراما ڪاتبين ته هر هڪ جو قول ۽ فعل لکي ئي رهيا آهن.¹

(ملفوظات اميراهلسنت، قسط: 9)

ٻارڙيءَ جو ”عَجُوَه“ نالو رکڻ ڪيئن آهي؟

سوال: ٻارڙي جو ”عَجُوَه“ نالو رکڻ ڪيئن آهي؟

¹ ... جيئن ته الله پاڪ ارشاد فرمايو: **وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ** ﴿١﴾ **يَكْرُمُكَ تَتَجَمَّعُونَ فِي حَبَشَتِهِ** ﴿٢﴾ **ثُمَّ تَخْرُجُونَ مِنْهَا** ﴿٣﴾ (په 30، الانفاطار: 10 تا 12) ترجمو ڪنزالعرفان: بيشڪ توهان تي ڪجهه ضرور نگهبان مقرر آهن. معزز لکڻ وارا. اهي ڄاڻن ٿا جيڪو ڪجهه توهان ڪيو ٿا.

جواب: ”عَجْوَه“ مديني پاڪ بلڪ دنيا جي سڀ کان اعلىٰ ڪجور آهي. انهيءَ نسبت سان نالو رکڻ ۾ ڪوئي حرج ناهي.

(ملفوظات اميراهلسنت، قسط: 102)

گھوٽ ۽ ڪنوار جو هڪٻئي جا تحفا استعمال ڪرڻ ڪيئن آهي؟

سوال: شاديءَ جي موقعي تي گھوٽ يا ڪنوار کي جيڪي تحفا ملندا آهن، ڇا انهن تي ٻنهي جو حق هوندو آهي؟ يا جنهن کي تحفو مليو هو صرف انهيءَ جو حق هوندو آهي؟

جواب: جنهن کي تحفو مليو آهي اهو ئي تحفي جو مالڪ آهي. (فتاويٰ هنديه، 301/2 ماخوذاً). ان جي اجازت کان بغير اها شيءِ استعمال نٿي ڪري سگهجي. البتہ هڪٻئي کي خوشي خوشي ڏيڻ چاهين تہ منع ناهي.

(ملفوظات اميراهلسنت، قسط: 105)

مڙس ۽ زال هڪٻئي سان حُسن ظن رکن

سوال: مان پنهنجي گهر واريءَ تي گھڻو شڪ ڪندو آهيان، جيتوڻيڪ مون وٽ ڪو ثبوت ناهي. ان جو ڪو حل ٻڌايو؟ (SMS جي ذريعي سوال)

جواب: جيڪڏهن اهو شڪ بدگماني جي حد تائين آهي ۽ ٻين جي سامهون ان جو اظهار به ٿي ويندو آهي تہ پوءِ توبه فرض آهي. (فتاويٰ رضويه، 614/13 ماخوذاً، بهار شريعت، 538/3، حصو: 16 ماخوذاً) بدگماني، دل جي غيبت هوندي آهي. (احياء العلوم، 221/2، احياء العلوم (مترجم)، 642/2) جيڪڏهن صرف شڪ پيدا ٿئي ٿو ۽ انسان ان کي تاريندو رهي ٿو تہ پوءِ ان تي ڪو گناهه ناهي. (عمدة القاري، 96/14، تحت الحديث: 5143) بدگماني کان بچڻو ئي آهي، ڇو تہ

حديث پاڪ ۾ آهي: ”حُسْنُ الظَّنِّ مِنْ حُسْنِ الْعِبَادَةِ“ يعني مسلمان جي باري ۾ سنو گمان سني عبادتن مان آهي.“ (ابو دائود، 387/4، حديث: 4993)

تنهنڪري سنو گمان رکڻو ئي پوندو، اهو ضروري آهي. بلڪ اعلى حضرت امام احمد رضا خان رحمۃ الله عليه فرمائن ٿا: مؤمن جي معاملي کي سني رُخ طرف محمول ڪرڻ واجب آهي. (فتاويٰ رضويه، 324/5 ماخوذا) يعني مسلمان جي ڪنهن ڳالهه جو گناه وارو رُخ بيجا بيان نه ڪرڻ گهرجي بلڪ لازم آهي ته سنو رُخ تلاش ڪري ۽ سني ڳالهه ملي ٿي ته ان کي ئي OK ڪري.

بخاري شريف ۾ حضرت سيدنا عيسيٰ عليه السلام جو هڪ واقعو آهي. سرڪار مدينه صلى الله عليه وآله وسلم ارشاد فرمايو: ”حضرت عيسيٰ عليه السلام ڪنهن کي چوري ڪندي ڏٺو ته ان کي چيو: اي انسان! تو چوري ناهي ڪئي؟ هن چيو: وَالله (يعني الله جو قسم)! مون چوري ناهي ڪئي. جڏهن ان شخص قسم ڪيو ته سندن تي خدا جو خوف غالب ٿي ويو ۽ فرمايائون: منهنجي اکين دوکو کاڌو آهي.“ (بخاري، 458/2، حديث: 3444 ماخوذا)

هي ڪيترو وڏو ڪمال درجي جو معاملو آهي ته هڪ مؤمن خدا جو قسم کڻي رهيو آهي ته پوءِ مان ڪيئن چوان ته ”تون ڪوڙو قسم کڻي رهيو آهين.“ هن ۾ اسان جي لاءِ هڪڙو سبق آهي ته جيترو ٿي سگهي اسان کي حُسن ظن (سنو گمان) ئي رکڻو آهي. مثال طور اسان ڪنهن کي 100 روپين جو ڪريل نوٽ ڪڍندي ڏٺو، ته اهو سوچڻ جي بدران ته ”هي چوري ڪري رهيو آهي“ اهو سوچيو ته ”هي ان جو ئي هوندو ۽ ڪري پيو هوندو.“ اگر حُسن ظن جو پهلو نڪري سگهي ٿو ته اهو ئي خيال ڪيو وڃي.

مؤمن جي باري ۾ سنو گمان قائم ڪرڻ گهرجي ۽ زال مڙس کي ته سنو گمان رکڻ جي وڌيڪ ضرورت آهي جو تڏهن ئي گهر هلندو. نه ته گهر نه هلي سگهندو چوٽه شڪ جي بنياد تي طلاق ٿي ويندي آهي. مون ايئن (گهر ٿنڀندي) ڏٺو آهي. هڪڙو شخص هو، ان کي به پنهنجي گهر واريءَ تي گهڻو شڪ هيو، سندس ڀاءُ مون کي ان سان ملايو، مون کيس گهڻو سمجهايو، پر اُن چيو ته منهنجو شڪ ختم ئي نٿو ٿئي. آخرڪار اُن ويڄاريءَ کي ٽي طلاقون ڏئي ڇڏيون. جيڪڏهن اها واقعي ڪجهه غلط به ڪري رهي آهي ته اُن بابت قيامت جي ڏينهن توهان کان ڪونه پڇيو ويندو. توهان ته حُسن ظن ئي رکو. جيڪڏهن گهر واري اڳڻ ۾ بيٺل آهي ته هي بدگماني چو ڪري رهيا آهيو ته ”سامهون واري گهر ۾ جيڪو رهي ٿو ان سان چڪر هلي رهيو آهي يا اُن سان هيءُ ٺهيل آهي.“ حالانڪ اُن ويڄاريءَ کي هن ڳالهه جي خبر به نه هوندي. اهڙي طرح گهر واري به پنهنجي مڙس تي بدگماني نه ڪري ته ”هي فلاڻيءَ سان سيٽ آهي، فون تي گهڻي دير تائين انهيءَ سان ڳالهائيندو آهي، اُن ڏانئڻ سان هن جو رابطو آهي، ان سان پيو ڳالهائيندو آهي.“ هاڻي جنهن ويڄاريءَ کي هيءُ ڏانئڻ چئي رهي آهي، ان کي خواب ۾ به خبر ناهي هوندي. مڙس پنهنجي ڪنهن دوست سان ڪي ڪاروباري ڳالهيون ڪري رهيو هوندو آهي ۽ هيءُ سمجهندي آهي ته اُن سان ڳالهائي رهيو آهي. اهڙيءَ طرح شيطان ويڙهائيندو آهي.

مون کي هڪ روايت ياد اچي رهي آهي جنهن جو مضمون ڪجهه هيئن آهي ته ”شيطان پنهنجو تخت درياءَ تي وڄائيندو آهي، ان جا چيلا گڏ ٿيندا آهن، پوءِ هُو پڇندو آهي ته توهان ڇا ڇا ڪيو؟ ڪو

چوندو آهي ته شراب پياري ڇڏيو، ڪو چوندو آهي ته ڪوڙ ڳالهايو. پوءِ هڪڙو چوندو آهي ته مون زال مڙس ۾ جذائي ڪرائي ڇڏي. اهو ٻڌي شيطان اٿندو آهي ۽ عزت سان ان کي پنهنجي ڀرسان تخت تي ويهاري چوندو آهي ته ”ڪم ته رڳو تو ئي ڪيو آهي.“ (مسلم، ص 1158، حديث: 7106 ماخوذاً)

اهڙيءَ طرح شيطان هن کان خوش ٿيندو آهي. جنهن کي جيڪا شيءِ پسند هوندي آهي اهو ان کي حاصل ڪرڻ جي لاءِ وڌيڪ ڪوشش به ڪندو آهي. توهان کي جيڪو ڪجهه پسند آهي توهان ضرور چاهيندؤ ته مونکي اهو ملي وڃي ۽ ان جي لاءِ ڪوشش به ڪندؤ. شيطان کي پسند آهي ته زال مڙس پاڻ ۾ وڙهن ۽ انهن ۾ طلاق ٿي وڃي. انهيءَ لاءِ پهريان گناهن ۽ غيبتن جو دروازو کليل آهي، زال مڙس هڪٻئي جا جاني دشمن ٿي ويندا آهن ۽ پوءِ طلاق ٿي ويندي آهي. اوهان پنهنجي ذهن مان شڪ کي بلڪل ڪڍي ڇڏيو ۽ پنهنجي گهر واريءَ جي لاءِ دعا ڪيو. هي ذهن بڻايو ته منهنجي گهر واري الحمد للهِ! سٺي آهي ڇو ته هو الله جو نالو وٺي ٿي ۽ نماز پڙهي ٿي. فرض ڪيو جيڪڏهن هو نماز نه به پڙهندي هجي ته گهٽ ۾ گهٽ مسلمان ته آهي. توهان ڪوشش ڪري ان کي نمازن جو عادي بڻايو ۽ پاڻ به نمازون ادا ڪريو. ايئن نيڪيون ڪيو ۽ پاڻ ۾ پيار محبت سان رهو ته اهڙي صورت ۾ اولاد به تباه ٿي ويندو آهي ۽ جڏهن گهر ٿئي پوندو آهي ته اهي به دربدر ٿي ويندا آهن. الله ڪريم اسان کي جهڳڙن کان بچائي ۽ ڪاش! سڀني مسلمانن جا گهر امن جو گهوارو بڻجي وڃن.

(ملفوظات امير اهل سنت، قسط 105)

پنهنجي زال سان سنو سلوڪ ڪريو

سوال: جيڪڏهن مڙس پنهنجي گهر واريءَ سان نرمي ڪندو آهي ته ماڻهو چوندا آهن ته تون ”زَن مُريد“ (يعني زال جو مريد) بڻجي ويو آهين. ان جو ڇا حل آهي؟

جواب: جيڪڏهن ڪو شخص خوفِ خدا جي سبب پنهنجي گهر واري سان سٺي اخلاق سان پيش ايندو آهي يا ان سان نرمي جو ورتاءُ ڪندو آهي ته ماڻهو ان کي ”زَن مُريد“ هئڻ جو طعنو ڏيندا آهن ته يقيناً اهو اُن جي دل آزاري جو سبب ٿيندو. پر مڙس کي گهرجي ته پنهنجي گهر واري سان حسن سلوڪ جاري رکي. ماڻهن جي ڪجهه به چوڻ تي مايوس نه ٿئي ۽ هرگز پنهنجي رويي ۾ تبديلي نه آڻي بلڪ وڌيڪ نرمي سان پيش اچي. اڄڪلهه ماڻهن جو انداز بلڪل تبديل ٿي چڪو آهي، خاص ڪري پنهنجي گهر واري سان انهن جو رويو انتهائي نامناسب ٿيندو پيو وڃي. ان جي باوجود اهي ماڻهو پنهنجي گهرواري کان معافي وٺڻ پنهنجي شان جي خلاف سمجهن ٿا. حالانڪ گهرواري تي ظلم ڪيو هجي ته معافي گهرڻ واجب آهي. انهن کي گهرجي ته پنهنجي زال سان وقتاً فوقتاً معافي گهرندا رهن. هي ضروري ناهي ته ظلم ڪيو هجي پوءِ ئي معافي گهرجي پر احتياطي معافي به گهري وڃي تڏهن به ڪو حرج ناهي بلڪ احتياطي معافي گهرڻ زال مڙس جي وچ ۾ محبت وڌڻ جو سبب آهي. الحمد للهِ! منهنجو معمول آهي مان احتياطي معافي گهرندو رهندو آهيان جيئن ڪا وڏي رات يا وڏو ڏينهن ايندو آهي ته مان معافي تلافي جي ترڪيب بڻائي وٺندو آهيان. ان سان هرگز ڪنهن

جي شان ۾ گهٽتائي ناهي ٿيندي نه ئي ڪنهن جي عزت گهٽ ٿي ويندي آهي. (ملفوظات امير اهلست، قسط 105)

ڇا طلاق جو سوچڻ سان طلاق ٿي ويندي آهي؟

سوال: ڇا طلاق جي باري ۾ سوچڻ سان طلاق ٿي ويندي آهي؟
(Facebook جي ذريعي عبدالرشيد جو سوال)

جواب: جي نه، طلاق جو سوچڻ سان طلاق ناهي ٿيندي. (1) طلاق جي مسئلن بابت مدني مذاڪري ۾ سوال نه ڪيا وڃن، انهن جا جواب هتي ناهن ڏنا ويندا. ڪڏهن ڪڏهن ماڻهو ايئن ئي سوال پڇي وٺندو آهي ۽ ڇا مان ڇا وڃي ڪندو آهي، تنهنڪري ”دارالافتاءِ اهلست“ فريقين کي سڏائيندو آهي ۽ ٻنهي کي ٻڌڻ کان بعد طلاق جي متعلق فيصلو ڏيندو آهي. (ملفوظات امير اهلست، قسط: 111)

شاديءَ کانپوءِ مڙس جو نالو پنهنجي نالي سان لڳائڻ ڪيئن آهي؟

سوال: ڇا مسلمان عورتون شادي کان پوءِ پيءُ جي نالي بدران پنهنجي مڙس جو نالو پنهنجي نالي سان لڳائي سگهن ٿيون؟
(SMS ذريعي سوال)

جواب: شريعت مطابق هن ۾ ڪو به حرج نه آهي، پر Risk (يعني خطرو) وڏو آهي ته جيڪڏهن گهر نه هلي سگهيو ۽ مڙس ”One Two“

1 ... اعلى حضرت امام احمد رضا خان رحمۃ اللہ علیہ فرمائن ٿا: دل ۾ طلاق ڏيڻ سان ناهي ٿيندي جيسيتائين زبان سان نه چوي. (فتاوىٰ رضويه 381/12)

Three “ ڪري ڇڏيو (يعني طلاق ڏئي ڇڏي) ته هاڻي ڪنهن جو نالو لڳائيندي؟ انهيءَ ڪري پيءُ جو نالو لڳائڻ ۾ هر صورت ۾ ڀلائي آهي. اڄڪلهه ته عورت پنهنجي مڙس جي نالي سان ئي سڃاتي وڃي ٿي ته هيءُ مڙس فلاڻي آهي. جيڪڏهن مڙس ”One Two Three“ ڪري ڇڏيو ته مڙس ڪيئن چورائيندي؟ بلڪ پوءِ ته ان جي نالي سان به نفرت ٿي ويندي جڏهن ته پيءُ پيءُ ئي رهندو آهي ۽ اُن سان نفرت به ناهي ٿيندي. (ملفوظات اميراهلسنت، قسط: 111)

ميڪ اپ ٿيل هجي ته وضو ٿي ويندو آهي؟

سوال: جيڪڏهن ميڪ اپ ٿيل هجي ته وضو ٿي ويندو آهي؟
(سوشل ميڊيا جي ذريعي سوال)

جواب: جيڪڏهن ڪا اهڙي شيءِ آهي جنهن تي ڪل يا ته ڄميل آهي ۽ پاڻي ان جي هيٺان نٿو وهي ته وضو نه ٿيندو. (فتاوى هندية، 1 / 5، مرآة المناجیح، 6 / 175) جيڪڏهن بلڪل تيل وانگر لڳل آهي جنهن جو ته نه آهي ۽ پاڻي وهي وڃي ٿو ته وضو ٿي ويندو. جيڪڏهن گيهه جو ته ڄميل آهي ته وضو نه ٿيندو ڇو ته ان جي هيٺان پاڻي نه وهندو، البتہ جيڪڏهن گيهه به تيل وانگر آهي ۽ ڄميل نه آهي ته وضو ٿي ويندو. ڪا اهڙي شيءِ وضوءَ واري عضون تي نه هئڻ گهرجي جنهن جو جسم هجي ۽ اها اڪثرندي هجي جيئن ڪل جو مٿيون ته اڪثرندو آهي. (فتاوى هندية، 5/1، فتاوى رضويه، 1/ 289-290) (ملفوظات اميراهلسنت، قسط: 111)

ڇا گهر جون ڳالهائون ٻين کي ٻڌائڻ گهرجن؟

سوال: ڇا گهر جون ڳالهائون ٻين کي ٻڌائڻ گهرجن؟ (هڪ ٻار جو سوال)

جواب: سنا ٻار گهر جي ڳالهه ٻاهر ناهن ڪندا ۽ ٻين جي گهر بابت سوال به ناهن پڇندا. اهڙن سوالن جي جواب ۾ ڪڏهن ڪڏهن يا ته گهر جا عيب کلي پوندا آهن يا ماڻهو ڪوڙ ڳالهائيندو آهي. ٻنهي صورتن ۾ نقصان آهي. تنهنڪري بنا ضرورت سوال نه ڪرڻ کپن. ڪجهه ماڻهو طرح طرح جا سوال ڪندا آهن. ته ”پيرون ڪيتريون اٿئي؟ ڏيئون ڪيتريون اٿئي؟ ڪيترا پٽ اٿئي؟ شادي ڪنهن ڪنهن جي ٿيل آهي؟ ڪنهن ڪنهن کي ٻار آهن؟ شادي ناهي ٿي ته ڇو نه ٿي آهي؟ ڪوشش ڪري رهيا آهيو؟ عمر وڌي وئي آهي جلدي شاديون ڪرايو!“ وغيره. اهڙي نموني جا سوال معاشري ۾ تمام گهڻا پڇيا ويندا آهن. عورتون گڏجي ويهنديون ته انهن جا الڳ Topics (يعني موضوع) هوندا، مرد گڏ ويهندا ته انهن جا الڳ Topics هوندا. دوستن جا الڳ Topics هوندا ۽ ٻارن جا الڳ Topics هوندا. ايئن مختلف Topics تي پنڄائتون پيا ڪندا آهن ۽ سوال پيا پڇندا آهن. ائين نه ٿيڻ گهرجي. صرف ڪم جي گفتگو ڪرڻ کپي. قيامت جي ڏينهن هڪ هڪ لفظ جو حساب ٿيندو. (تفسير روح البيان، پ 17، الانبياء، تحت الآية 47، 486/5 ماخوذاً).

حڪيم الامت مفتي احمد يار خان نعيمي رحمۃ الله عليه وڏو پيارو واقعو بيان ڪيو آهي ته هڪ شخص هو جنهن کي پنهنجي زال سان مسئلا هئا، ان جي دوست پڇيو ته ڇا مسئلو آهي؟ هن جواب ڏنو ته گهر جي ڳالهه ٻاهر ڪرڻ سٺي ڳالهه ناهي. اهو هڪ انتهائي حقير عمل آهي ته ماڻهو زال مڙس جي ڳالهه ٻاهر ڪري. جڏهن زال مڙس جو تڪرار وڌي ويو ته آخرڪار انهن جي وچ ۾ طلاق ٿي وئي. هينئر سندس دوست چيو ته هاڻي ته تنهنجي طلاق ٿي وئي، هاڻي ته ٻڌاءِ! مسئلو ڇا هو؟ هن جواب ڏنو ته ڀاءُ!

هاڻي هوءَ منهنجي لاءِ بلڪل هڪ غير عورت بڻجي وئي آهي ۽ مان غير عورتن جي چڪر ۾ ناهيان پوندو. اهڙيءَ طرح هن شخص پنهنجي جان چڏائي. (تفسير نعيبي، 2، البقرة، تحت الآية نمبر 229، 417/2 ماخوذاً) اهڙا سمجهدار ماڻهو هاڻي معاشري ۾ ڪيترا آهن! هتي ته گهر تڻ کان پهريائين هزارين غيبتون، هزارين تهمتون ۽ هزارين ڪوڙ ڳالهائيا ويندا آهن. گناهن جو سلسلو الڳ شروع ٿي ويندو آهي جنهن کان پوءِ گهر تڻندو آهي ۽ تباهي مچي ويندي آهي. ٻنهي طرفن کان ايترا گناه ڪيا ويندا هوندا جو **الْأَمَانُ وَالْحَفِيفُ**. الله ڪريم اسان کي سچ ڳالهائڻ جي توفيق عطا فرمائي. هر سچي ڳالهه ٻين کي ٻڌائڻ جي به ناهي هوندي ڇو ته ڪنهن ۾ واقعي عيب هوندو آهي ۽ اهو ٻڌائڻ سچ به چورائيندو پر ان کي عيب ڪوڻ سمجهيو ويندو جيڪا گناه جي هڪ صورت آهي. (فتاويٰ رضويه، 162/21) الله پاڪ اسان کي ان کان به بچڻ جو ذهن نصيب ڪري. (ملفوظات اميراهلسنت، قسط: 112)

عورتن کي ڊوڙڻ جو حڪم نه ڏيڻ ۾ حڪمت

سوال: سعيءَ جي دوران مِيلَيْنِ أَخْضَرَيْنَ ۾ عورتن کي ڊوڙڻ جو حڪم ناهي ڏنو ويو، ان ۾ ڪهڙي حڪمت آهي؟ حالانڪ حضرت سيدتنا هاجره **رَضِيَ اللهُ عَنْهَا** ته ڊوڙيون هيون؟

جواب: حضرت سيدتنا هاجره **رَضِيَ اللهُ عَنْهَا** بيچيني ۽ پریشانيءَ جي ڪري ڊوڙيون هيون ۽ الله پاڪ جي ڪرم سان انهن جي اها ادا صرف مردن لاءِ باقي رکي وئي ۽ عورتن کي ان کان الڳ قرار ڏنو ويو. عورتون ڇو ته عام طور تي ڪمزور هونديون آهن شايد انهيءَ ڪري انهن کي ڊوڙڻ جو حڪم نه ڏنو ويو. عورتن جي نه ڊوڙڻ

جون حڪمتون مون ڪنهن ڪتاب ۾ ناهن پڙهيون پر هڪ حڪمت پردو به سمجھ ۾ اچي ٿي ته جيڪڏهن عورتون ڊوڙنديون انهن جا عضوا حرڪت ۾ ايندا جيڪو معاذ الله غير مردن جي لاءِ بدنگاهي جو ذريعو ٿيندو. ياد رکو! شريعت جو ڪوبه حڪم حڪمت کان خالي ناهي هوندو ۽ سڀ کان وڏي حڪمت الله پاڪ ۽ ان جي پياري حبيب ﷺ جو ڪنهن ڪم کي ڪرڻ يا نه ڪرڻ جو حڪم ڏيڻ آهي. (ملفوظات امير اهل سنت، قسط: 8)

اسلامي پينرن کي پنهنجي ID ٺاهڻ ڪيئن آهي؟

سوال: ڪيتريون ئي عورتون انٽرنيٽ تي بنت عطار ۽ ڪنيز عطار وغيره نالن سان پنهنجي فيس بُڪ ID ۽ پيچ ٺاهينديون آهن جنهن جي ڪري ڪيترا ئي غلط رابطا قائم ٿي ويندا هوندا. ڇا انهن جو ايئن ڪرڻ درست آهي؟

جواب: عورتن کي سورة نور جي تعليم ڏيڻ جو حڪم ڏنو ويو آهي (فتاويٰ رضويه، 455/24) ۽ سورة يوسف جي تفسير پڙهائڻ کان منع ڪيو ويو آهي جو ان ۾ هڪ عورت جي مڪر جو ذڪر آهي. جيئن ته منهنجا آقا اعلىٰ حضرت امام اهل سنت مولانا شاهه امام احمد رضا خان رحمۃ الله عليه فرمائن ٿا: صحيح حديث مان ثابت آهي ته چوڪرين کي سورة يوسف جو ترجمو (۽ تفسير) نه پڙهايو جو ان ۾ مڪر زَنان (يعني عورتن جي دوکي ڏيڻ) جو ذڪر فرمايو آهي. (فتاويٰ رضويه، 455/24)

جڏهن عورتن کي قرآن پاڪ جي سورة يوسف جي تفسير پڙهائڻ کان منع ڪيو ويو آهي ته فيس بُڪ هلائڻ جي اجازت ڪهڙي طرح

ڏٺي سگهجي ٿي جتي بي حياتي جون ڳالهيون ٿين ٿيون. عورتن کي ته پنهنجو نالو به ظاهر نه ڪرڻ گهرجي. منهنجي هڪ ئي ڌيءُ آهي. شايد ئي ان جو نالو حاضرين مان ڪنهن اسلامي ڀاءُ کي خبر هجي ڇو ته مان سندس نالو کڻندو ئي ناهيان. ڪجهه ماڻهو بي پرواهيءَ سان سرعام پنهنجي نهنن ۽ ڏيئرن جا نالا پڪاريندا آهن، مون کي اهو پسند ناهي. جڏهن مان ڪنهن جي سامهون پنهنجي ڌيءُ جو نالو کڻڻ پسند نٿو ڪريان، ته پوءِ ان جي نالي وارو پيچ ڪيئن ٿو پسند ڪري سگهان جيڪو عام طور تي ڪيترن ئي خرابين ۽ گناهن جو مجموعو هوندو آهي ۽ جنهن ۾ تصويرون، آواز ۽ نه ڄاڻ ڇا ڇا اڀرڻ ڪيو ويندو هوندو. بهرحال جيڪڏهن ڪا ”بنتِ عطار“ جي نالي سان پيچ کولي اهو ڏيکارڻ چاهي ٿي ته هو ”بنتِ عطار“ يعني عطار جي حقيقي ڌيءُ آهي ته پوءِ اهو حرام ۽ ڪبيره گناهه آهي. حديث پاڪ ۾ ان تي لعنت ڪئي وئي آهي.^(۱) ان کان علاوه جيڪڏهن ماڻهن کي دوکو ڏيڻ جي نيت سان ”بنتِ عطار“ جي نالي سان پيچ ناهيو ته جيئن ماڻهو دوکي ۾ اچي هن جي پيچ کي ڏسن ته پوءِ ان صورت ۾ ڪوڙ ۽ دوکي جي گناهه کان به توبه ڪرڻ واجب آهي. جيڪي اسلامي پيڻون پنهنجي نالي سان گڏ عطاريه، قادريه ۽ رضويه لکي ID ناهن يا پيچ هلائڻ منهنجي طرفان انهن کي نه پذيرائي آهي ۽ نه ئي حوصلا افزائي. جيڪي اسلامي پيڻون واقعي عطاريه آهن ۽ جن جي خمير ۾ عطارت شامل آهي انهن کي منهنجي طرفان پيچ هلائڻ جي اجازت ئي ناهي، بلڪ

۱... حديث پاڪ ۾ آهي: جيڪو پنهنجي ڀيءُ کان سواءِ ڪنهن ٻئي يا ڪنهن غير والي (مالڪ) جي طرف منسوب هجڻ جي دعوى ڪري ته ان تي الله پاڪ، فرشتن ۽ سڀني ماڻهن جي لعنت آهي. الله پاڪ قيامت جي ڏينهن ان جو نه ڪوئي فرض قبول فرمائيندو ۽ نه ئي ڪوئي نفل. (مسلم ص 546، حديث 3327)

جيڪڏهن عطار به نه هجي، جيڪا به مون سان محبت ۽ عقيدت رکڻ واري منهنجي مسلمان مدني ڌيءَ آهي. اها پيچ نه هلائي. لفظ ”عورت“ جي لغوي معنيٰ ئي لڪائڻ جي شيءِ آهي، لهن عورت جي لاءِ چادر ۽ چوڏياري آهي. بهار شريعت ۾ آهي: عورت جو آواز به عورت آهي، يعني غير محرم کي بنا ضرورت ٻڌائڻ جي اجازت ناهي. (بهار شريعت، 552/1، حصو: 3) لهن سنورجي سينگار جي پيچ تي اچڻ ۽ گهٽين بازارن ۾ گهمڻ باحيا عورتن جو ڪم ناهي. اسلامي پيڻن کي منهنجي مدني التجا آهي ته اهي ڪنهن جي پيچ کي لائڪ به نه ڪن جو اها نا لائق آهي. انٽرنيٽ هلائڻ ۽ سوشل ميڊيا جي طرف وڃڻ اسلامي پيڻن جو ڪم ئي ناهي، تنهنڪري جيترو ٿي سگهي ان کان بچو.

دعاء عطار:

يا الله! جيڪا به منهنجي مدني ڌيءَ پنهنجو پيچ بند ڪري ڇڏي ۽ جيڪا پنهنجو پيچ ٺاهڻ جو سوچي رهي آهي اها ان کان باز رهي ۽ جيڪا پهريان ئي ان کان بچيل آهي، انهن سڀني کي بي حساب مغفرت سان نوازي جنت الفردوس ۾ خاتون جنت بي بي فاطمة الزهراء رضي الله عنها جو پاڙو نصيب فرما. **امين بحاجه خاتم النبيين** صلى الله عليه واله وسلم

(ملفوظات اميراهلست، قسط: 8)

مدني مڻين جو ”شڪريه“ نالو رکڻ ڪيئن آهي؟

سوال: ڇا ڪنهن مدني مڻي جو نالو ”شڪريه“ رکي سگهون ٿا؟

جواب: ”شڪريه“ نالو رکڻ ۾ حرج ته ڪونهي پر هن نالي جي ڪا

فضيلت به ناهي. بلڪ ٿي سگهي ٿو ته هي نالو رکڻ تي ماڻهو مذاق اڏائين ۽ جڏهن هيءَ مدني مُني وڏي ٿيندي ته ممڪن آهي ته ان نالي جي سبب هن کي پریشاني ٿئي. اهڙا نالا رکڻ جي بدران بهتر اهو آهي ته مدني مُنن جا نالا انبياءِ ڪرام عليه السلام ۽ صحاباءِ ڪرام ۽ بزرگانِ دين رضوان الله عليهم اجمعين ۽ مدني مُنين جا نالا صحابييات ۽ وليات رضي الله عنهن جي نالن تي رکيا وڃن.

اُمّ المؤمنين جوبي مثال ڀرڻ

اُمّ المؤمنين حضرت سوده رضي الله عنها کي عرض ڪيو ويو: توهان کي ڇا ٿي ويو آهي جو توهان نه حج ڪيو ٿيون نه عمرو؟ پاڻ رضي الله عنها جواب ڏنو: مون حج به ڪيو آهي ۽ عمرو به ڪيو آهي. الله پاڪ مون کي حڪم ڏنو آهي ته مان گهر ۾ رهان. خدا جو قسم! مان ٻيهر گهر کان نه نڪرندس. راوي جو بيان آهي: خدا جو قسم! اهي پنهنجي دروازي کان ٻاهر نه نڪتيون ايسيتائين جو اُتان سندن جنازو ئي ڪڍيو ويو. (در منثور، 22، الاحزاب، تحت الآية: 33، 6 / 599) ڏٺو اوهان!

اُمّ المؤمنين حضرت سوده رضي الله عنها جي ڪيڏي مبارڪ سوچ هئي ته هڪ ڀيرو فرض حج ڪرڻ کان پوءِ صرف پردي جي ڪري نفلي حج نه ڪيو حالانڪ ان وقت اڄڪلهه وانگر رش نه هوندي هئي. تنهنڪري اسلامي پيڙن کي گهرجي ته حرمين طيبين ۾ ڀرڻ ڪرڻ سان گڏوگڏ هر جڳهه تي پنهنجي پردي کي يقيني بڻائڻ. طواف ۾ به ڪوشش ڪري مردن سان ٽڪرائجڻ کان پاڻ کي بچائڻ. احرام جي حالت ۾ عورتن لاءِ پنهنجو چهرو کليل رکڻ، ضروري هوندو آهي پر ڀرڻ پوءِ به ڪرڻو پوندو. لهن ڪنهن ڪتاب يا گتي

وغيره جي آڙ ڪري پنهنجي چهري کي لڪائن. ڪجهه اسلامي پيڻون اهڙي ٽوپي (Cap) پائينديون آهن جنهن جي اڳيان ڪپڙو لڙڪيل هوندو آهي، ان سان به پردو ته ٿي ويندو پر ان ۾ هي مسئلو آهي ته پگهر اُگهڻ وقت يا هوا هلڻ جي ڪري اهو ڪپڙو جڏهن به چهري سان چنبڙندو ته ڪفارو لازم ايندو. لھذا هن پريشاني کان بچڻ جي لاءِ ڪتاب يا گتي وغيره جي آڙ سان چهرو لڪائڻ بهتر آهي. (ملفوظات اميراهلسنت، قسط: 8)

چا زال مڙس جنت ۾ گڏ رهندا؟

سوال: چا زال مڙس ٻئي جنت ۾ گڏ رهندا؟

جواب: جي ها! جيڪڏهن زال مڙس جو خاتمو ايمان تي ٿيو ته اُهي ٻئي جنت ۾ گڏ رهندا. (التذكرة باحوال الموتى و امور الآخرة، ص 462) جيڪڏهن انهن مان ڪنهن جو معاذالله ايمان سلامت نه رهيو ته دوزخ ان جو نڪاڻو هوندو ۽ جيڪو جنت ۾ ويندو ان جو ڪنهن ٻئي جنتيءَ سان نڪاح ٿي ويندو. جنت ۾ وڃڻ واري کي پنهنجي ٻئي ساٿيءَ جي جُدا ٿيڻ جو ڪو غم يا صدمو به نه ٿيندو ڇو ته جنت غم ۽ صدمي جو مقام ناهي. (ملفوظات اميراهلسنت، قسط: 8)

10 بيبن جي ڪهاڻي “جي شرعي حيثيت

سوال: جيڪڏهن ڪنهن باسِ باسي ته منهنجو فلاڻو ڪم ٿي وڃي ته مان 10 بيبن جي ڪهاڻي پڙهائيندس. ته انهن کي چيو وڃي ته اها باس پوري ڪرڻ ضروري ناهي، اهي ڪهاڻيون من گهڙت آهن. ان جي جڳهه تي قرآن شريف جو ختم پڙهايو يا ڪجهه قرآني سورتون

پڙهايو ته اهي چونديون آهن؛ ”مون باس باسي آهي، جيڪڏهن مون پوري نه ڪئي ته دل ۾ طرح طرح جا وسوسا ايندا. انهن کي ڪيئن سمجهايو وڃي؟“

جواب: اهو شرعي مسئلو آهي ته جيڪڏهن ڪنهن ناجائز ڪم جي باس باسي ته ان کي پورو ڪرڻ به ناجائز آهي، ان کي پورو نه ڪيو ويندو. (بدائع الصنائع 4، 227) تنهنڪري ”10 بيبي جي ڪهاڻي“ پڙهڻ يا ٻڌڻ جي باس باسي ته انهيءَ جي جاءِ تي سورة ياسين شريف پڙهڻ به ضروري ناهي. ها! جيڪڏهن ڪو پڙهي ٿو ته سني ڳالهه آهي البتہ 10 بيبي جي ڪهاڻي جي باسيل باس پوري نه ڪئي وڃي. جيڪڏهن ڪو هن طرح باس باسي ته منهنجو فلاڻو ڪم ٿي ويو ته مان اڄُ عشاءَ جي نماز نه پڙهندس ته ظاهر آهي انهيءَ تي اها باس پوري ڪرڻ واجب نه ٿيندي بلڪه اهڙي باس باس ٿي ناجائز ٿيندي چو ته ته هن باس کي پورو ڪرڻ جي لاءِ عشاءَ جي نماز ڇڏي پوندي جنهن جي سبب ٻانهو گناهگار ٿيندو. بهرحال ”10 بيبي جي ڪهاڻي، شهزادي جو سرُ ۽ جنابِ سيده جي ڪهاڻي“ اهي سڀ مَن گهڙت آهن. انهن جي ڪا شرعي حيثيت ناهي، انهن کي پڙهڻ ۽ انهن جي باس باس ناجائز آهي. جيڪڏهن ڪجهه پڙهڻو آهي ته ياسين شريف پڙهي وڃي ان ۾ به ايترو ئي وقت لڳندو جيترو ان ڪهاڻين کي پڙهڻ ۾ لڳندو آهي بلڪه ان کان به گهٽ وقت لڳندو ۽ وري ان جون برڪتون ۽ فضيلتون به آهن. جيئن ته حديث پاڪ ۾ آهي ته هڪ ڀيرو ياسين شريف پڙهڻ سان 10 قرآن پاڪ جو ثواب ملندو آهي. (ترمذي، 406/4، حديث: 2896) معلومات جي ڪوٽ جي ڪري انهن ڪهاڻين جو رواج پيو آهي پوءِ اهي ذهنن ۾ نقش به ٿي ويون آهن انهن کي ڇڏڻ تمام مشڪل آهي پر اسان سمجھائي ٿي

سگهون ٿا، ڏنڊو کڻي مڃائي نٿا سگهون. سائل سمجھائڻ جي ڪوشش ڪري ڏاڍو سنو ڪيو جو سمجھائي پنهنجو فرض پورو ڪري ڇڏيو، هي ضروري ناهي ته سامهون واري کي مڃائڻو ئي آهي، بس ان جي حق ۾ دُعا ڪندا رهو. (ملفوظات اميراهلسنت، قسط: 61)

ڇا عورت پنهنجي مڙس جي اجازت کان بغير گهر مان نڪري سگهي ٿي؟

سوال: ڇا عورت جو پنهنجي مڙس جي اجازت کان بغير ڪيڏانهن وڃڻ جائز آهي؟ جيڪڏهن ان کي روڪيو وڃي ته اها چوندي آهي ته مون حق مهر معاف ڪري ڇڏيو هو، ان ڪري اجازت وٺڻ ضروري ناهي. ان حوالي سان رهنمائي فرمايو.

جواب: عورت کي (بنا ڪنهن شرعي عذر جي) بغير اجازت گهر کان ٻاهر نڪرڻ جي شرعي طور اجازت ناهي. (اميراهلسنت **وَأَمَّا بَرَكَاتُهَا فَاَنْتَ** جي ويجهو وينل مفتي صاحب فرمايو:) عورت هفتي ۾ هڪ ڀيرو پنهنجي ماءُ پيءُ کي سان ملڻ لاءِ وڃي سگهي ٿي ان ۾ شرعي طور مڙس کان اجازت وٺڻ ضروري ناهي پر پوءِ به بهتر اهو ئي آهي ته پنهنجي مڙس جي اجازت سان ئي وڃي. اهڙي طرح محارم يعني ويجهي رشتيدارن جهڙوڪ ڀاءُ پيءُ وغيره سان سال ۾ هڪ دفعو مڙس جي اجازت کان سواءِ ملڻ وڃي سگهي ٿي پر اجازت سان ئي وڃڻ گهرجي ته جيئن گهر جو ماحول سنو رهي. (فتاويٰ رضويه، 13/478)

(ملفوظات اميراهلسنت، قسط: 71)

عورت جي اک ڦڙڪڻ مان فال وٺڻ ڪيئن آهي؟

سوال: جڏهن عورت جي ساڄي يا کاٻي اک ڦڙڪي ته ڇا ٿيندو آهي؟

جواب: (مرد يا عورت ڪنهن جي به) ساڄي يا کاٻي اک ڦڙڪڻ سان ڪجهه به ناهي ٿيندو. هي عوام جون ڳالهيون آهن ته کاٻي اک ڦڙڪڻ مان بد شگوني ۽ بُري فال وٺندا آهن حالانڪ بُري فال وٺڻ جائز ناهي.¹ وڌيڪ معلومات جي لاءِ مڪتبه المدينه جو 128 صفحن تي مشتمل ڪتاب ”بدشگوني“ جو مطالعو ڪيو. هن ڪتاب ۾ ايتري گهڻي معلومات آهي جو هن کي پڙهڻ کانپوءِ توهان جون اکيون کلي وينديون ۽ توهان حيران ٿي ويندا ته مون کي هن وقت تائين انهن مسئلن جي خبر ئي نه هئي. (ملفوظات اميراهلسنت، قسط: 32)

گهوت ڪنوار جي پيسا وٺڻ جي جائز ۽ ناجائز صورت

سوال: ڇا گهوت ڪنوار جو گڏ ويهي رشتيدارن کان پيسا وٺڻ جائز آهي جڏهن ته ان دوران مُوي ۽ تصويرون به ٺهنديون آهن ۽ گهوت ڪنوار غير محرم کان به پيسا وٺندا آهن؟

جواب: سوال ۾ جيڪا صورت پُڇي وئي آهي اها ته ناجائز آهي جو نامحرم اتي موجود هوندا آهن ۽ گهوت ڪنوار انهن سان ملي پيسا وٺي رهيا هوندا آهن. ڪنوار نامحرم مردن جي سامهون هجي ۽ گهوت جي سامهون نامحرم عورتون هجن ۽ هي پاڻ ۾ ڏين وٺن، مذاق مسخري ڪري رهيا هجن، بدنگاهي جو ماحول هجي ۽ موسيقي به هلي رهي هجي ته هن طرح جو ماحول بڻائڻ گناه آهي. ها! جيڪڏهن صرف

1... بد شگوني وٺڻ حرام ۽ نيڪ فال يا سٺو شگون وٺڻ مُستحب آهي. (حديث ندي 179-175/3)

گهر جا محارم جهڙوڪ ماءُ ۽ پينرون وينيون هجن ۽ تحفن جو ڏيڻ وٺڻ ٿي رهيو آهي ۽ اتي ڪو نامحرم نه هجي ۽ نه ئي ڳاڻڻ وڃائڻ وغيره ڪا بيهوده حرڪت هجي ته پوءِ جائز آهي.

(ملفوظات اميراهلسنت، قسط: 32)

نامحرم جي نچ ۽ سلام جو جواب ڏيڻ جون صورتون

سوال: جيڪڏهن ڪنهن نامحرم کي نچ اچي ته ڇا ان جو جواب ڏيڻ گهرجي؟ (سيالڪوٽ کان سوال)

جواب: بهار شريعت جلد 3 صفحي 477 تي آهي: جيڪڏهن عورت کي نچ آئي، جيڪڏهن اها پوڙهي آهي ته مرد ان جو جواب ڏي، اگر جوان آهي ته اهڙي طرح جواب ڏئي جو اها نه ٻڌي. مرد کي نچ آئي ۽ عورت ان جو جواب ڏنو، جيڪڏهن جوان آهي ته مرد ان جو جواب پنهنجي دل ۾ ڏي ۽ جيڪڏهن پوڙهي آهي ته بلند آواز سان جواب ڏئي سگهي ٿو. (فتاوى الهنديه، 326/5) انهيءَ ۾ 461 صفحي تي آهي: مرد ۽ عورت جي ملاقات ٿئي ته مرد عورت کي سلام ڪري ۽ جيڪڏهن اجنبِي عورت يعني نامحرم عورت مرد کي سلام ڪيو ۽ اها پوڙهي آهي ته اهڙي طرح جواب ڏئي جو اها به ٻڌي ۽ جيڪڏهن اها جوان هجي ته اهڙيءَ طرح سان جواب ڏئي جو اها نه ٻڌي. (فتاوى خانيه، 377/2) (ملفوظات اميراهلسنت، قسط: 32)

نيڪ نمازي بڻجڻ جي لاءِ

هر جمعرات نمازِ مغرب کان بعد اوهان جي علائقي ۾ ٽيندڙ دعوتِ اسلامي جي هفتيوار سُنتن پري اجتماع ۾ الله ﷻ جي رضا جي لاءِ سُنئين سُنئين نيتن سان سڄي رات شرڪت فرمايو. سُنتن جي تربيت جي لاءِ مدني قافلي ۾ عاشقانِ رسول سان گڏ هر مهيني تي ڏينهن سفر ۽ روزانو ”فڪرِ مدينه“ جي ذريعي مدني انعامات جو رسالو پري ڪري هر مدني مهيني جي پهرين تاريخ ۾ پنهنجي ذميدار کي جمع ڪرائڻ جو معمول بڻايو.

منهنجو مدني مقصد: ”مون کي پنهنجي ۽ سڄي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش ڪرڻي آهي“ **اِنْ شَاءَ اللّٰهُ ﷻ** پنهنجي اصلاح جي لاءِ ”مدني انعامات“ تي عمل ۽ سڄي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش جي لاءِ ”مدني قافلن“ ۾ سفر ڪرڻو آهي. **اِنْ شَاءَ اللّٰهُ ﷻ**

عالمي مدني مرڪز فيضانِ مدينه محلہ سوداگران پراڻي سبزي منڊي ڪراچي

UAN: +92 111 25 26 92 Ext: 7213

Web: www.dawateislami.net / E-mail: translation@dawateislami.net